

TANTÁRGYI ADATLAP
OKTATÁSMÓDSZERTAN 2.
BMEGT51A535

I. TANTÁRGYLEÍRÁS

1. ALAPADATOK

Tantárgy neve

OKTATÁSMÓDSZERTAN 2.

Azonosító

BMEGT51A535

A tantárgy jellege

kontaktórás tanegység, részidős levelező kép-zés

Kurzustípusok és óraszámok

<i>Típus</i>	<i>óraszám</i>
Előadás	8
Gyakorlat	8
Laboratórium	0

Tanulmányi

teljesítményértékelés
(minőségértékelés)

típusa

vizsga
érdemjegy

Kreditszám

3

Tantárgyfelelős

Neve   *Beosztása*   *Email címe*

Dr. Tóth Péter egyetemi tanár toth.peter@gtk.bme.hu

Tantárgyat gondozó oktatási szervezeti egység

Műszaki Pedagógia Tanszék

A tantárgy weblapja

<https://edu.gtk.bme.hu>

A tantárgy oktatásának nyelve

magyar - HU

A tantárgy tantervi szerepe, ajánlott féléve

Szak: Műszaki szakoktató alapszak 2017/18/1 félévtől

Tantárgy szerepe: **Kötelező**

Ajánlott félév: **6**

Közvetlen előkövetelmények

Erős   Nincs

Gyenge   Nincs

Párhuzamos   Nincs

Kizáró feltételek Nincs

A tantárgyleírás érvényessége

Jóváhagyta a Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar Kari Tanácsa 580.059/2/2020 számú határozatával, érvényes 2020. február 1-jétől.

2. CÉLKITŰZÉSEK ÉS TANULÁSI EREDMÉNYEK

Célkitűzések

A tantárgya célja, hogy a hallgató megismerje a tudatos módszerválasztást, témakörök különböző sorrendű fel-dolgozásának lehetőségeit (elmélet, mérés, gyakorlat), az oktatás módszertani sajátosságokat, valamint az info-kommunikációs technológiák által biztosított módszertani lehetőségeket.

Tanulmányi eredmények

Tudás

1. Ismeri a szakmai elméleti és gyakorlati oktatás beleértve a felnőttképzést is legfontosabb pedagógiai, pszichológiai, szociológiai elméleteit, a nevelés, az oktatás, a képzés alapfogalmait, összefüggéseit, törvényszerűségeit.
2. Ismeri a gyakorlati foglalkozások (iskolai, vállalati) tervezésével, szervezésével, megvalósításával és ellenőrzésével kapcsolatos elméleti és gyakorlati ismereteket, az egyéni és csoportos gyakorlatok szervezésének alapelveit, a differenciálás, a felzárkóztatás és a tehetséggondozás alapfogalmait.
3. Rendelkezik a vállalati rövidciklusú képzések tervezéséhez, szervezéséhez és vezetéséhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal és gyakorlati ismeretekkel.
4. Átfogóan ismeri a szakképzés jogszabályi elvárásait és rendszerét.
5. Ismeri a műszaki szakterület szakmacsoportjaiba tartozó szakmák körét.
6. Ismeri a műszaki szakoktatói szakon a szakmai specializációja szerint adekvát szakképesítések szakmai elméleti és gyakorlati tantárgyait, az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó összefüggő szakmai gyakorlati követelményeket.
7. Ismeri az egészségmegőrzéssel és egészségfejlesztéssel kapcsolatos alapvető elvárásokat, különösen a szakképzés adekvát szakterületén érvényesítendő környezet-, munka-, baleset és fogyasztóvédelemmel kapcsolatos követelményeket.
8. Ismeri a munkavállalókat érő terhelések szabályozási lehetőségeit, a megterhelések és igénybevételek dinamikus egyensúlyának megvalósításának feladatait.
9. Rendelkezik az iskolai szakoktatói tevékenységhez szükséges speciális elméleti és módszertani alapokkal, gyakorlati ismeretekkel. 1
10. Átfogóan ismeri a műszaki szakoktató szakterület tárgykörének alapvető tényeit, irányait és határait. 1
11. Ismeri a műszaki szakoktató szakterület műveléséhez szükséges általános és specifikus matematikai, természetes társadalomtudományi elveket, szabályokat, összefüggéseket, eljárásokat a szakképzés nézőpontjából. 1
12. Ismeri a szakterületéhez kötődő legfontosabb összefüggéseket, elméleteket és az ezeket felépítő foga-lomrendszert a szakképzés nézőpontjából. 1
13. Ismeri szakterülete fő elméleteinek ismeretszerzési és probléma-megoldási módszereit. 1
14. Ismeri azokat az alapvető közgazdasági, vállalkozási és jogi szabályokat, eszközöket, melyek a műszaki szakoktató szak műveléséhez elengedhetlenül fontosak. 1
15. Ismeri a tanulók életkori sajátosságait, megismerésének módszereit. 1
16. Rendelkezik az információszerezéshez, az információk feldolgozásához, értelmezéséhez és elrendezéséhez szükséges alapvető (szövegértési, logikai, informatikai) felkészültséggel. 1
17. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a különböző motiváció-elméletekről, a tanulási motiváció felismerésének és fejlesztésének módszereiről. 1
18. Rendelkezik a tanulóközpontú tanulási környezet fizikai, emocionális, társas, tanulási sajátosságainak, feltételeinek megteremtéséhez szükséges ismeretekkel. 1
19. Tájékozott a differenciális pedagógia, az adaptív tanulásszervezés, a nevelési-oktatási stratégiák, módszerek kiválasztásának és alkalmazásának kérdéseiben. Ismeri az egész életen át tartó tanulásra felkészítés jelentőségét. 2
20. Tájékozott a szülőkkel és a pedagógiai munkáját segítő különféle szakemberekkel, szakmai intézményekkel való együttműködés módjairól. 2
21. Ismeri a pedagógus szakma jogi és etikai szabályait, normáit.

Képesség

1. Képes a tanulók szakmai készségének és jártasságának fejlesztésére.
2. Képes a szakmai specializációnak megfelelő munkafogások, munkacselekvések, munkatevékenységek elsajátításának és begyakoroltatásának irányítására.
3. Képes gyakorlati képzési programok összeállítására, valamint az elméleti követelményekkel való összehangolására.
4. Képes a gyakorlati vizsgák megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére, értékelésére a minőségbiztosítási elvek figyelembevételére.
5. Képes a tanulók gyakorlati tevékenysége révén a képességeik fejlesztésére, különös tekintettel a logikus gondolkodásra, a problémamegoldásra, az ismeretszerzésre és a műszaki kommunikációra.
6. Képes szakmódszertani, szaktárgyi, tanuláselméleti és tantervi tudásának hatékony integrálására.
7. Képes a gyakorlati oktatási folyamat megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére és értékelésére a legkülönbözőbb oktatási formák (tanműhely, laboratórium) esetében.
8. Képes az oktatási stratégiáknak (módszerek, munka és szervezeti formák, taneszközök) a gyakorlati oktatás nézőpontjából való megválasztására, alkalmazására, a megvalósítás eredményének ellenőrzésére, értékelésére, majd a folyamat korrekciójára.
9. Képes a szakképzés keretében a felnőttképzés és a duális képzés megtervezésére, megszervezésére, megvalósítására, ellenőrzésére, képes megtervezni és vezetni a vállalati rövidciklusú képzéseket. 1
10. Képes közreműködni a vállalati gyakorlati képzési helyek kialakításában. 1
11. Képes a környezet-, a munka-, a baleset és a fogyasztóvédelemmel kapcsolatos követelmények érvényesítésére a szakmai gyakorlati képzésben. 1

12. Képes az egészségmegőrzéssel kapcsolatos információk értelmezésére, hasznosítására, a korszerű vezetői ismeretek, készségek, egészségfejlesztési ismeretek alkalmazására az egészséget és hatékonyságot támogató munkahelyi környezet kialakítása érdekében. 1
13. Képes saját önálló tanulásának, továbbképzésének megtervezésére és megszervezésére. 1
14. Képes a szakterületére jellemző online és nyomtatott szakirodalom magyar és részben idegen nyelven történő megértésére és használatára. 1
15. A szakképzés nézőpontjából képes az adott műszaki szakterület legfontosabb elméleteit, eljárásrendjét és az azokkal összefüggő terminológiát feladatok végrehajtásakor alkalmazni. 1
16. Képes önálló tanulás megtervezésére, megszervezésére és végzésére. 1
17. A megszerzett informatikai ismereteket képes a szakterületén adódó feladatok megoldásában alkalmazni. 1
18. Képes egyszerűbb, a szakképzés nézőpontjából fontos műszaki rendszerek és folyamatok modellezésére, különös tekintettel az iskolai és a vállalati gyakorlatok eltérő szempontjaira. 1
19. Képes ismereteit alkotó módon használva munkahelye (iskolai tanműhely, vállalati gyakorlóhely) erőforrásaival hatékonyan gazdálkodni. 2
20. Munkája során képes alkalmazni és betartatni a biztonságtechnikai, tűzvédelmi és higiéniai szabályokat, előírásokat. 2
21. Képes arra, hogy szakterületének megfelelően, szakmailag adekvát módon, szóban és írásban kommunikáljon. 2
22. Képes az érdeklődés, a figyelem folyamatos fenntartására, a tanulási nehézségek felismerésére a végzettségének megfelelő korosztály és a felnőttoktatás keretében egyaránt. 2
23. Képes a megértési nehézségek felismerésére és kezelésére. 2
24. Képes a tanulókkal a kölcsönös tiszteletről és bizalomra épülő kapcsolatrendszer megteremtésére, az együttműködési elvek és formák közös kialakítására, elfogadtatására. 2
25. Szakmai szituációkban képes szakszerű, közérthető, nyílt és hiteles kommunikációra diákokkal, szülőkkel, a szaktárgyainak megfelelő szakterületek képviselőivel, az iskolai és iskolán kívüli munka-társakkal a partnerek életkorának, kultúrájának megfelelően. 2
26. Pedagógiai helyzetekben képes együttműködésre, kölcsönösségre, asszertivitásra, segítő kommunikációra. 2
27. A tananyag feldolgozása során tudatosan él a transzferhatás kihasználásának lehetőségeivel. 2
28. Képes a szaktárgyainak tanításával, tanulá irányításával kapcsolatos átfogó, megalapozó szakmai kérdések átgondolására és az ide vonatkozó források alapján megfelelő válaszok kidolgozására.

Attitűd

1. Nyitott a pedagógus szakma átfogó gondolkodásmódjának és gyakorlati működés alapvető jellemzőinek hiteles közvetítésére, átadására.
2. Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködve oldja meg.
3. Nyitott és kezdeményező az adott vállalat képzési, továbbképzési, betanítási feladatainak tervezése és lebonyolítása iránt.
4. Törekszik arra, hogy a problémákat lehetőleg másokkal együttműködésben oldja meg.
5. Tiszteli a tanulók személyiségét.
6. Törekszik az aktív együttműködésre a szakmai elméleti tárgyak tanáraival.
7. Fontosnak tartja a tanulás és tanítás folyamatainak tudatosodását, az önszabályozó tanulás támogatásához szükséges tudás és képesség megszerzését, a tanulási képességek fejlesztését, továbbá nyitott az egész életen át tartó tanulásra.
8. Törekszik az életkori, egyéni és csoport sajátosságoknak megfelelő, aktivitást, interaktivitást, differenciálást elősegítő tanulási, tanítási stratégiák, módszerek alkalmazására.
9. Figyelemmel kíséri saját tevékenységének másokra gyakorolt hatását, és reflektív módon törekszik tevékenységének javítására, szakmai felkészültségének folyamatos fejlesztésére. 1
10. Szakmai műveltségét nem tekinti állandónak, kész a folyamatos szaktudományi, szakmódszertani és neveléstudományi megújulásra. 1
11. Nyitott a pedagógiai tevékenységére vonatkozó építő kritikára.

Önállóság és felelősség

1. Felelősséggel részt vállal a szakképzéssel kapcsolatos szakmai nézetek kialakításában, indoklásában.
2. Szakmai tevékenysége során egyaránt képviseli szakterületének műszaki és pedagógiai elveit, ezek kapcsolatait.
3. Szakmai feladatainak elvégzése során együttműködik más (elsődlegesen a pedagógiai) szakterület képzett szakembereivel is.
4. A szakképzés nézőpontjából figyelemmel kíséri a szakterülettel kapcsolatos jogszabályi, technikai, technológiai és adminisztrációs változásokat.
5. Hitelesen képviseli szakmája társadalmi szerepét, alapvető viszonyát a világhoz.
6. Elkötelezett a tanulók tudásának és tanulási képességeinek folyamatos fejlesztése iránt, reálisan ítéli meg szaktárgya oktatásban betöltött szerepét.
7. Elkötelezett a tanulást támogató értékelés mellett.
8. Együttműködés és felelősségvállalás jellemzi szakmájával, szakterületével, illetve azok képviselőivel kapcsolatban.
9. Jelentős mértékű önállósággal rendelkezik szakmája átfogó és speciális kérdéseinek felvetésében, kidolgozásában, szakmai nézetek képviselésében, indoklásában. 1
10. Felelősséggel vállalja a kezdeményező szerepét a szakmai együttműködés kialakítására. 1
11. Egyenrangú partner a szakmai kooperációban, végiggondolja és képviseli az adott szakterület etikai kérdéseit.

Oktatásmódszertan

Előadások, órai gyakorlatok, kommunikáció írásban és szóban, IT eszközök és technikák használata, opcionális önállóan és csoportmunkában készített feladatok, munkaszervezési technikák.

Tanulástámogató anyagok

- Golnhofer E. és Nahalka I. (szerk.): A pedagógusok pedagógiája, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001.
- Falus Iván (szerk.): Bevezetés a pedagógiai kutatások módszereibe, Műszaki Könyvkiadó, Budapest, 2000.
- Dr Benedek András (szerk.): A szakképzés pedagógia alapkérdései, egyetemi jegyzet, BME-GTK, 2005.december
- Brookfield, S. (1989): Oktatói szerepek és oktatási stílusok. In: Maróti Andor (szerk.) (1997):
- Mayer József (szerk) (2005) : Foglalkoztatásba ágyazott képzés. OKI, Budapest
- Golnhofer E. és Nahalka I. (szerk.): A pedagógusok pedagógiája, Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest, 2001.
- Kagan, S.: Kooperatív tanulás, Ökonet Kft. Budapest 2000.

II. TANTÁRGYKÖVETELMÉNYEK

A TANULMÁNYI TELJESÍTMÉNY ELLENŐRZÉSE ÉS ÉRTÉKELÉSE

Általános szabályok

A 2.1 és 2.2. pontban megfogalmazott célok és tanulási eredmények elérése évközi írásbeli teljesítménymérés (szintfelmérő és összegző tanulmányi teljesítményértékelés), házi- és/vagy projektfeladatok és a gyakorlatokon tanúsított aktív részvétel (részteljesítmény értékelés) alapján történik.

Teljesítményértékelési módszerek

A. Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részletes leírása: - Szintfelmérő értékelés (ellenőrző dolgozat): a tantárgyon belüli további tanulmányi eredményes elvégzéséhez feltétlenül szükséges tudás típusú kompetenciaelemek meglétének ellenőrzése írásos formában (el-lenőrző dolgozat), melyre a tantárgy gyakorlati foglalkozásán kerül sor; a szintfelmérő értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a gyakorlatvezető határozza meg; az ellenőrző dolgozatok állhatnak kifejtendő elméleti kérdésekből, melyek a lexikális tudást; tesztkérdésekből, melyek az egyes fogalmak értelmezését és az azok közötti összefüggések felismerését; esszékérdésekből, melyek a szintetizáló képességet és számítási feladatokból, melyek a problémafelismerő–megoldó képességet vizsgálják; a rendelkezésre álló munkaidő legalább 10, legfeljebb 25 perc. - Összegző tanulmányi teljesítményértékelés: a tantárgy és tudás, képesség típusú kompetenciaelemeinek komplex, írásos értékelési módja zárthelyi dolgozat formájában, a dolgozat alapvetően a megszerzett ismeretek alkalmazására fókuszál, így a problémafelismerést és -megoldást helyezi a középpontba, azaz gyakorlati (számítási) feladatokat kell megoldani a teljesítményértékelés

során, az értékelés alapjául szolgáló tananyagrészt a tantárgy előadója határozza meg a gyakorlatvezetőkkel egyetértésben, a rendelkezésre álló munkaidő 90 perc. - Részteljesítmény-értékelés (házi feladat): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek komplex értékelési módja, melynek megjelenési formája az egyénileg vagy csoportosan készített házi feladat, a házi feladat tartalmát, követelményeit, beadási határidejét értékelési módját a gyakorlatvezető határozza meg. - Részteljesítmény-értékelés (aktív részvétel): a tantárgy tudás, képesség, attitűd, valamint önállóság és felelősség típusú kompetenciaelemeinek egyszerűsített értékelési módja, melynek megjelenési formája a felkészült megjelenés és tevékeny részvétel a gyakorlat folyamatában, felkérésre vezetett példamegoldás a hallgatók előtt; az egységes értékelési elveket a tantárgyfelelős és a tantárgy előadója együttesen határozza meg. B. Vizsgaidőszakban végzett teljesítményértékelés A vizsga elemei: - írásbeli és/vagy szóbeli teljesítményértékelés a félév során elsajátított teljes tananyag vonatkozásában, a vizsgán elhangzott kérdésekre történő válaszadás útján

Szorgalmi időszakban végzett teljesítményértékelések részaránya a minősítésben

- összegző tanulmányi teljesítményértékelés: 40%
- részteljesítmény értékelés (házi/projekt fel-adat): 30%
- részteljesítmény értékelés (aktív részvétel): 30%
- összesen: 100%

Vizsgaelemek részaránya a minősítésben

- írásbeli és szóbeli vizsga: 60%
- évközi eredmények beszámítása: 40%
- összesen: 100%

Az aláírás megszerzésének feltétele, az aláírás érvényessége

Az aláírás megszerzésének feltétele, hogy a 3.3. pont szerint megszerezhető pontszám legalább 50%-át elérje a hallgató

Érdemjegy-megállapítás

Jeles	> 90
Jeles	85-90
Jó	72,5–85
Közepes	65-72,5
Elégéséges	50-65
Elégtelen	< 50

Javítás és pótlás

- A házi és/vagy projektfeladat – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – késedelmesen a pótlási időszak utolsó napján 16:00 óráig adható be vagy elektronikus formában 23:59-ig küldhető meg. - Az aktív részvétel – jellegéből adódóan – nem pótolható, nem javítható, továbbá más módon nem kiváltható vagy helyettesíthető. - Az összegző tanulmányi teljesítményértékelés összevont formában a pótlási időszakban – első alkalommal – díjmentesen pótolható vagy javítható. Javítás esetén a korábbi és az új eredmény közül a hallgató számára kedvezőbbet vesszük figyelembe. - Amennyiben pótlással sem tud a hallgató elégtelentől különböző érdemjegyet szerezni, úgy – szabályzatban meghatározott díj megfizetése mellett – második alkalommal, összevont formában ismételt kísérletet a sikertelen első pótlás javítására.

A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka

részvétel a kontakt tanórákon

félévközi készülés a gyakorlatokra

felkészülés a teljesítményértékelésekre

házi feladat elkészítése

kijelölt írásos tananyag önálló elsa-játítása

vizsgafelkészülés

összesen

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Kari Hallgatói Képviselőlet véleményezése után jóváhagyta dr. Lógó Emma oktatási dékánhelyettes 2020. január 29-én, érvényes 2020. február 1-től.

III. RÉSZLETES TANTÁRGYTEMATIKA

TEMATIKAI EGYSÉGEK ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK

A félévben sorra vett témák

A 2.1 és 2.2. pontban megfogalmazott célok és tanulási eredmények eléréséhez a tantárgy a következő tematikai blokkokból áll. Az egyes félévekben meghirdetett kurzusok sillabuszaiban e témaelemeket ütemezzük a naptári és egyéb adottságok sze

- 1 A tananyag elrendezésének különböző lehetőségei. A szakterület jellegzetes témakörei és az egyes témakörök különböző sorrendű feldolgozásának lehetőségei (elmélet, mérés, gyakorlat). Oktatás módszertani sajátosságainak feltárása, valamint az infokommunikációs technológiák által biztosított módszertani lehetőségek bemutatása, alkalmazása.
- 2 A projekt munka lehetőségei a szakképzésben: Top down modell, projekt módszer, szendvics-modell. A módszertani kultúra fejlesztése, újabb módszerek a szakképzésben („kisvállalkozás”-tanulókkal – pl. egy játszótér felújítása). Tudatos módszerválasztás a gyakorlati órákon, aktivizáló és motiváló módszerek. Ember és gép kapcsolatok a tanításban. A szakmai tananyag megjelenítése és bemutatása, az információtechnológia szerepe a tanítási-tanulási folyamatban.
- 3 Komplex projektfeladat elkészítése egy választott témában.
- 4 Kiválasztott elméleti témakörök tanítása módszertani sajátosságainak tárgyalása a választott szakterületeken. Szakmai gyakorlati foglalkozás, valamint mérés és elméleti óra vázlatos megtervezése. Kiválasztott gyakorlati témakörök tanítása módszertani sajátosságainak tárgyalása a választott szakterületeken. A tanulói gyakorlatok, tanulói tevékenységek és a munkavégzés dokumentálása.
- 5 Szakmai gyakorlatok tipikus módszertani problémái. A gyakorlati képzés tanulóra gyakorolt hatásai (értelmi, érzelmi, fizikai), a káros hatások felismerése (pl. állványon végzett munka > tériszony). A tanulói tevékenység értékelése (a szakképesítésnek megfelelően, kompetencia-szintek: irányítással vagy önállóan végzett tevékenység, a munkatársak irányítására való alkalmasság). Empátia, figyelem a tanuló személyére; személyes példamutatás a munkahelyen, műhelyben; pontosság; precíz munkavégzés; kompromisszumkészség stb).

További oktatók

Dr. habil Molnár György egyetemi docens molnar.gyorgy@gtk.bme.hu
Dr. Kata János mestertanár kata.janos@gtk.bme.hu
Horváth Imréné Dr. Baráti Ilona egyetemi docens barati.ilona@epito.bme.hu

A tantárgykövetelmények jóváhagyása és érvényessége

A Tantárgyi adatlap I. és II. részén túli III. részét az érintett szak(ok) szakfelelőse(i)vel való egyeztetés alapján az 1.8. pontban megjelölt tanszék vezetője hagyja jóvá.